

JUSTIITSMINISTEERIUM

Rahandusministeerium
info@fin.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Meie 28.05.2021

nr 4-1/3547

Riigi osaluse valitsemise aruanne 2020. a kohta

Vabariigi Valitsuse 08.04.2010 määruse nr 46 „Nõuded riigi osaluse valitsemise aruande ning asutaja- ja liikmeõiguste teostamise aruannete sisule ning nende esitamise kord ja vormid“ (edaspidi *määrus*) alusel esitame Justiitsministeeriumi osaluse valitsemise aruande aktsiaseltsi Eesti Vanglatööstus kohta.

1. Osaluste valitsemise üldaruanne

1.1. Ministeeriumi valitsetavad osalused

Äriühingu nimi	Aktsiate arv	Nimiväärtus aktsia kohta	Osalus, %
AS Eesti Vanglatööstus	46 669 tk	10 €	100%

1.2. Muudatused valitsetavas osaluses

Andmed valitsetavas osaluses toimunud muudatuste kohta vastavalt määruse § 3 lg 1 p- dele 1-6	
1. Äriühingute osaluste suuruse muutused	Aruandeaastal ei toimunud muudatusi äriühingu osaluse suuruses.
2. Äriühingute asutamised või osaluste omandamised	Aruandeaastal ei asutatud ega omandatud osalusi muudes äriühingutes.
3. Äriühingute toimunud või toimuvad ühinemised, jagunemised või ümberkorraldamised	Aruandeperioodil ei toimunud ühinemisi, jagunemisi ega ümberkujundamisi.
4. Toimunud, nurjunud ja kestvad riigi osaluste võõrandamised	Aruandeperioodil ei toimunud nurjunuid ja kestvaid riigi osaluste võõrandamisi.
5. Äriühingute lõpetamised	Aruandeperioodil ei toimunud äriühingu lõpetamist.
6. Muud olulised asjaolud või sündmused õige ja õiglase ülevaate saamiseks osaluste valitsemisest	Aruandeperioodil muid olulisi asjaolusid või sündmusi ei esinenud.

2. ÄRIÜHINGU ARUANNE

Suur-Ameerika 1 / 10122 Tallinn / +372 620 8100 / info@just.ee / www.just.ee
Registrikood 70000898

2.1. AS EESTI VANGLATÖÖSTUS

2.1.1. AS Eesti Vanglatööstus tegevusala

AS-i Eesti Vanglatööstus tegevusala on kinnipeetavatele tööhõive tagamine lähtuvalt vangistusseaduse §-st 38.

2.1.2. Osaluse valitsemise eesmärgid ja osaluse säilitamise vajalikkuse põhjendused

Riigi üldine suund ja eesmärk on osaleda nendes äriühingutes, kus see on vajalik strateegilistel kaalutlustel või avalikust huvist lähtuval eesmärgil, mis tulenevad valdkonna strateegilistest arengukavadest.¹ AS Eesti Vanglatööstuse puhul on kõik need tingimused täidetud.

Vangistusseaduse § 38 sätestab riigi kohustuse luua kinnipeetavate tööga hõivamiseks võimalused. Tööga hõivamine võimaldab luua kinnipeetavas tööharjumust ning vähendada seeläbi uute kuritegude toimepanemise riski. Vanglas töötamine on õppetöö ja sotsiaalprogrammide kõrval üks sotsiaaltöö vorme. Lisaks sellele, et vanglad hõivavad kinnipeetavaid vangla toimimist toetavatel majandustöödel, on riik asutanud äriühingu AS Eesti Vanglatööstus. Ettevõtte eesmärk on tagada kinnipeetavatele vanglates oskustöö nõuetele vastav tööhõive. See eesmärk on kantud avalikust huvist.

Vanglas on oluliselt piiratud oskustööhõivet tagava äriühingu võimalused valida heade kutseoskustega distsiplineeritud tööjõudu ja mõjutada töösuhte kestvust, mistõttu pole kinnipeetavate tööhõive sageli majanduslikult tulus. Samas ei ole tulu teenimine ettevõtluses osalemise kaudu riigile iseseisev eesmärk vaid avalikes huvides tegutsemisega kaasnev lisapõhimõte.² Kuigi majandusaasta aruande kohaselt on AS Eesti Vanglatööstus teeninud kasumit, tuleb ettevõtte majanduskeskkonna teguritest arvestada ka seda, et ettevõtte rendib riigilt vanglas olevaid pindu väiksema tasu eest, kui vangla Riigi Kinnisvara AS-ilt. Sellisel viisil antava renditoetuse suurus on hinnanguliselt 2 129 610 eurot aastas.

Riigi osalusega äriühingu AS Eesti Vanglatööstus kaudu tööhõive korraldamine ei ole riigile küll tulus, kuid on vajalik vorm, mis annab riigile võimaluse luua kinnipeetavate tööga hõivamiseks kaasaegne töökeskkond, mis toimib vanglas kehtivate piirangute tingimustes võimalikult sarnaselt vanglavälise ettevõtluse töökorraldusega, seejuures siiski toetades avalikust huvist lähtuvate eesmärkide seadmist kinnipeetavate tööhõives. Vangla kui tootmiskeskond ei ole erasektorile atraktiivne, arvestades vangla territooriumil tegutsemisega kaasnevaid lisapiiranguid. Teenuse tagamisel on oluline ka selle stabiilsus ja järjepidevus. Seetõttu on AS-i Eesti Vanglatööstust vaja avaliku ülesande täitmiseks.

Omanikuootustena on ettevõttele seatud selge eesmärk, kui paljudele kinnipeetavatele peab ettevõtte oskustööd võimaldama. Nende eesmärkide täitmist jälgib Justiitsministeerium pidevalt ning pärib ettevõttelt aru eesmärkide täitmise kohta. Seega jälgitakse pidevalt, kuidas ettevõtte avalikust huvist lähtuvaid eesmäärke täidab.

Kinnipeetavate tööga hõivamine kui eesmärk on märgitud ka Justiitsministeeriumi usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programmis.³ Viimane kuulub õigusriigi tulemusvaldkonna alla ning toetab selle üldeesmärgi - õiguskindel, hästi toimiv, vähese kuritegevusega ning kvaliteetse justiitsüsteemiga riik, täitmist.

2.1.3. Seisukoht osaluse säilitamise kohta

Riigi osalus AS-s Eesti Vanglatööstus tuleb säilitada seoses riigivara valitseja poolt äriühingule eesmärgiks seatud ja avalikust huvist lähtuva funktsiooni täitmise, seda ka juhul, kui selle täitmine ei ole majanduslikult tulus. Tulu teenimine äriühingus osalemise kaudu ei ole selle äriühingu puhul eesmärgiks.

2.1.4. AS Eesti Vanglatööstus omaniku ootused

---

¹ Eesti Vabariigi osaluspoliitika (äriühingutes osalemise poliitika) põhimõtted.

https://www.rahandusministeerium.ee/sites/default/files/osaluspoliitika_pohimotted_20200116.pdf lk 4.

² Eesti Vabariigi osaluspoliitika (äriühingutes osalemise poliitika) põhimõtted.

https://www.rahandusministeerium.ee/sites/default/files/osaluspoliitika_pohimotted_20200116.pdf lk 4.

³ Justiitsministeeriumi programm 2020-2023. <https://www.just.ee/et/ministeerium-kontaktid/arengukavad-ja-tooplaanid>

AS-i Eesti Vanglatööstuse omaniku ootused on kinnitatud 20. detsembril 2018. a⁴. Sellesse dokumenti on koondatud AS Eesti Vanglatööstuse ainuaktsionäri ootused⁵ äriühingu tegevusele. Omaniku ootused vaadati koos AS Eesti Vanglatööstus nõukoguga üle ja täiendati 2021. aasta aprillis ning on kinnitamisel.

AS-i Eesti Vanglatööstus strateegiline eesmärk on pakkuda kinnipeetavatele tööd omaniku ootuste dokumendis fikseeritud mahus. Selle eesmärgi saavutamiseks peab AS Eesti Vanglatööstus suurendama oskustööde mitmekesisust, võimaldades vangidel teha ka suhteliselt lihtsamaid oskustöid ja juurutama uusi tehnoloogiaid, mis võimaldavad vanglas töötajatel sammu pidada tööjõuturu arenguga väljas. Lisaks peab AS Eesti Vanglatööstus pakkuma tööhõive arendamiseks välja uusi ideid ning pöörduma vajadusel nende tarbeks lisarahastuse saamiseks Justiitsministeeriumi poole.

Omaniku ootuste täitmiseks on AS Eesti Vanglatööstus püüdnud leida uusi võimalusi suurendamiseks tööga hõivatud kinnipeetavate arvu omaniku numbriliselt väljendatud ootustest/eesmärkidest lähtuvalt. Müügi ja tootmise planeerimisel on arvestatud, et tellimuste täitmisel oleks arvestatud kinnipeetavate võimete ja oskustega ning et see teine tegevus põhineks valdavalt oskustööl baseeruva/kvalifitseeritava tegevusega. Otsitakse ka erinevaid võimalusi oma tegevuste (kinnipeetavate tööhõive suurendamiseks ja oskustööl põhinevaks) kaasrahastamiseks läbi erinevate toetusmeetmete. 2021. aastal jätkatakse kaasrahastamise võimaluste otsimist.

2020. aastal täitis AS Eesti Vanglatööstus omanike ootustest tulenevad eesmärgid hõivata Viru Vanglas 57, Tartu Vanglas 27 ja Tallinna Vanglas 88 kinnipeetavat vähemalt 20 tundi nädalas oskustööga Viru Vanglas igakuiselt keskmiselt 61% ulatuses, Tartu Vanglas keskmiselt 66% ulatuses; eesmärk täideti oskustöö osas Viru vanglas aastas kahel kuul. Tallinna Vanglas hõivati kinnipeetavaid oskustöö töökohal vähemalt 20 tundi nädalas igakuiselt keskmiselt 20% ulatuses. Üldise tööhõive (liht- ja oskustöö kokku) osas täideti eesmärk igakuiselt Viru Vanglas keskmiselt 78% ulatuses, Tartu Vanglas keskmiselt 84% ulatuses; Tallinna Vanglas keskmiselt 44% ulatuses.

Finantseesmärkide osas on äriühingule seatud eesmärgiks tegutseda keskmisest madalamate riskidega ja konservatiivse kapitalistruktuuriga.

2.1.5. Üldine hinnang majandustegevusele

Justiitsministeerium hindab äriühingu tegevuse olukorra heaks lähtudes järgmisest:

- aastatel 2008–2020 ei ole AS Eesti Vanglatööstuse tegevust talle seatud kinnipeetavate tööhõive eesmärgi täitmisega seoses täiendavalt finantseeritud riigieelarvest;
- ettevõtte juhtkond teeb koostööd Justiitsministeeriumi ja vanglatega, et tagada oskustööle kvalifitseeruvate kinnipeetavate sujuv tööle rakendamine;
- AS Eesti Vanglatööstus ei ole oma olemuselt ettevõtte, kellele saab seada pideva kasumi teenimise ülesannet sellisel, et samaaegselt oleks tagatud avalikust huvist tulenevate ülesannete nõuetekohane täitmine.

2.1.6. Majandustegevuse analüüs

AS Eesti Vanglatööstus on asutatud eesmärgiga korraldada kinnipeetavate võimalikult suurt tööhõivet tänapäevases töökeskkonnas.

Ettevõtte tegutses aruandeperioodil kolmes vanglas: Viru Vanglas, Tartu Vanglas ja Tallinna Vanglas. Tartu Vanglas asub metallitsehh, kus toodetakse valdavalt grille ning suitsuahjusid, lisaks veel tellimustöödena erinevaid metallitöid ja osutatakse pulbervärviteenust. Viru Vanglas tegutseb metallitsehh, kus toodetakse töömahukaid metallkonstruktsioone ja *Stoveman*'i kaubamärgi all müüdavaid metalltooteid, milleks on valdavalt saunaahjud. Viru Vanglas asub ka pesumaja, mis pakub pesupesemise täisteenust, ning komplekteerimis- ja puidutsehh. Tallinna Vanglas asub naiste õmblustsehh, kus valmistatakse põhiliselt voodipesu ja tööriideid. Lisaks teostatakse tsehhis pakendamise- ja komplekteerimistöid. 2020. aastal hakati Tallinna vanglas pakkuma ka pesupesemisteenust. Samuti alustas 2020. aastal Tallinna vanglas tööd meeste metalli-, puidu-, ja

⁴ Aktsiaseltsi Eesti Vanglatööstus omaniku ootuste kinnitamine.

https://www.vangla.ee/sites/www.vangla.ee/files/elfinder/dokumentid/20.12.2018_as_evt_omaniku_ootuste_kinnitamine.pdf

⁵ Aktsiaseltsi Eesti Vanglatööstus omaniku ootused.

https://www.vangla.ee/sites/www.vangla.ee/files/elfinder/dokumentid/omaniku_ootused_as-ile_eesti_vanglatoostus.pdf

üldtöodetsehh. Mahukamaiks tööks oli taimeraamide valmistamine Riigi Metsamajandamise Keskusele.

Vangistusseaduse alusel töötas aruandeperioodil ettevõttes ühes kuus keskmiselt 52 kinnipeetavat. Eesmärk oli hõivata keskmiselt 248 kinnipeetavat. Eesmärgi täitmist takistasid COVID-19 tõttu kehtestatud piirangud ja haiguskolded vanglates.

Ettevõtte tootmistegevuse põhiorhk oli 2020. aastal suunatud Tallinna Vangla meeste osakonna ja pesumaja käivitamisele. Viiruse levikust tulenevalt tuli ettevõttel tegeleda ka osakondade vahel töö ümberjaotamisega, et tagada tellimuste täitmine. Samuti tuli 2020. aastal tegeleda kulude kokku hoidmisega. Investeeringuid ei tehtud, planeeritud kodulehe arendus lükati edasi, realiseeriti pikalt seisma jäänud kaupu ja meeskonnaüritusi ei korraldatud. Aastal 2021 on põhifookuses klientide otsimine, et täita omaniku seatud tööhõive eesmärgid.

AS-i Eesti Vanglatööstus müügitulu oli aruandeperioodil 2 760 609 eurot. Võrreldes 2019. aastaga on aruandeperioodil ettevõtte müügitulu vähenenud 5,5% (160 856 euro võrra). 2021. aastal planeeritakse müügitulu 3,2 miljonit eurot.

AS Eesti Vanglatööstus läks 1. jaanuarist 2020 üle riigi kontoplaanile. See muudatus tõi endaga kaasa kulude kajastamise põhimõtete ülevaatamise ja teatud kulude ümberklassifitseerimise.

Ettevõtte maksevõime on püsinud aruandeperioodil hea. Ettevõtte on olnud võimeline katma kõik oma lühiajalised kohustused. Lühiajaliste kohustuste kattekordaja 2020. aastal oli 3,96. Võõr- ja omakapitali suhe on AS-i Eesti Vanglatööstus 2020. aasta lõpu seisuga 0,3. Võrreldes 2019. aastaga on võõrkapitali osakaal vähenenud.

AS Eesti Vanglatööstus on asutatud eesmärgiga aidata tagada kinnipeetavate tööhõivet eelkõige oskustöö võimaluste pakkumise teel. Tööga hõivamine võimaldab luua kinnipeetavas tööhajumust ning vähendada seeläbi uute kuritegude toimepaneku riski, kuid see ei ole sageli majanduslikult tulemuslik.

Justiitsministeerium on seisukohal, et AS Eesti Vanglatööstus ei ole oma olemuselt ettevõtte, kellele saab seada pideva kasumi teenimise ülesannet selliselt, et oleks tagatud ühtlasi avalikust huvist tulenevate ülesannete nõuetekohane täitmine. Aastatel 2008–2020 ei ole ettevõtte tegevust ja talle seatud kinnipeetavate tööhõive eesmärgi täitmist riigieelarvest täiendavalt finantseeritud.

2.1.7. COVID-19 mõju ettevõtte majandustegevusele

COVID-19 levikust tulenevalt ei olnud ettevõttel võimalik püsida tavapärases kevadises tootmistsüklis, kui tavapäraselt oleks ostetud toorainet. Toodangu ettevalmistamise protsess lükkus juunisse, kuna vangid olid kambritesse lukustatud märtsi keskpaigast kuni mai lõpuni ning ettevõtte tootmine seisis. Ettevõtte sai müüa selleks ajaks valmis toodetud kaupu. Erinevalt tavapärasest tootmistsüklis nihkus materjalide hankimine veebruarist juunisse. Vaatamata sellele, et COVID-19 levikust tulenenud piirangud suvel lõppesid, ei suutnud ettevõtte 2020. a oktoobri lõpuks saavutada eelmise aasta sama perioodi käivet. Kahe võrreldava perioodi käibe vahe oli ca -200 000 eurot.

AS EVT taotles ja sai Töötukassast palgatoetust aprilli ja mai kuu eest kokku 47 898 eurot. Ettevõtte aruandekuu käive langes aprillis 31% ja mais 58% võrreldes eelmise aasta sama kuu käibega, 100%-l töötajatest vähendati töötasu 30% ja üle 30%-le töötajatest polnud kokkulepitud mahus tööd anda.

Sügisel tekkisid COVID-19 leviku tõttu osakondades lühiajalised seisakud ja hajutatuse tagamiseks töötas osakondades vähem kinnipeetavaid. Tagamaks klientide tellimuste täitmine, tuli ettevõttel sel perioodil töö osakondade vahel ümber korraldada. Viiruselevikust tulenevalt langes ettevõtte käive 5,5% ja aruandeaasta kasum 85%.

2.1.8. Investeeringute kava

Aruandeperioodil suuremaid investeeringuid ei tehtud. Aastal 2021 on planeeritud kulutused olemasolevate seadmete korrashoiuks või uute töökohtade loomiseks. Planeeritud on soetada tikkimismasin maksumusega 10 000 eurot.

2.1.9. Dividendiprognosis

AS Eesti Vanglatööstus eesmärgiks on taasühiskonnastamist toetavate tegevuste läbiviimine kinnipeetavatele tööhõive tagamise kaudu. Seega ei ole oma olemuselt tegemist ettevõttega, kellele saab seada või oleks seatud eesmärgiks teenida pidevalt kasumit. Tekkiv võimalik kahjum planeeritakse katta varasemate aastate jaotamata kasumiga (eelmiste perioodide jaotamata kasum pärast 2020. a kasumi jaotamist on 326 925 eurot). Arvestades äriühingule seatud eesmäärke ja tegevusmudelit, ei saa kavandada dividendide maksmist.

2.1.10. Läviviidud auditid ja erikontrollid

Aruandeperioodil ei ole osaluse valitseja ettevõttes auditeid ja erikontrolle läbi viinud.

3. Lisad

3.1. AS Eesti Vanglatööstus finantseesmärkide vorm (lisatud).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tõnis Saar
kantsler

Deili Jurjev 620 8268
Deili.Jurjev@just.ee